

„GAAT u nog mee vanavond moeder.....?”

„Lieve jongen, hoe kan ik dat nou.....! Je begrijpt toch wel, dat ik geen rust of duur zou hebben als ik daar bij die boom zat.....? Dat ik natuurlijk aldoor an dat zieke schaap zou moeten denken.....!” Er klonk gekreun uit het ledikantje dat in de kamer stond. — Meteen stond moeder op. „Ja m'n hartje, ik ben er al hoor.....!” zei ze, terwijl ze zich over het kindje heenboog, dat koortsgloeiend, onrustig in 't bedje woelde. „'n Beetje drinken hè.....?” — Ze schonk wat water in 'n kopje, dat de kleine gulzig dronk.

„Zoo. — Lekker hè.....? — Zal ik je weer toedekken.....? — Wat heb je je dekentjes 'n end weggeschopt m'n schattemeid. — Zal moeder je d'r weer fijn onder stoppen.....? — Zoo hè.....?” — Ze zoende het heete voorhoofdje. — „Gisteren nog zoo tierig en nou ineens die koorts.....! — 't Kan best mazelen worden.....!”

„Dat heb ik al gehad, hè moeder.....!” zei de jongen triomfantelijk. „Ja, ja, maar dat is gelukkig alweer 'n heele tijd geleden.....!” Ze bleef bij het bedje van de kleine zitten.

„Kan vader dan vanavond niet bij zusje blijven.....?” begon de jongen weer.

„Neen, dat gaat niet. Als ze wakker wordt, vraagt ze dadelijk naar mij. Dat weet je immers wel.....? — En als ik er dan niet ben, dan heb je de narigheid pas goed aan den gang. Ik hoor d'r al huilen en zeuren. — Ik zou je bedanken.....!”

„Gerrit van Dam zou met z'n Opoe gaan.”

„Die heb je niet, dus die kan moeilijk mee.”

„En Evertje Donker met z'n moeder en misschien ook met z'n tante..... Als z'n tante goed is, want die heb weleris open beenen.”

„Da's naar voor die tante.”

„En Marietje Jansen, die d'r vader en moeder komen allebei.”

„Prettig voor 't kind, hoor. — Maar jij moest nou 's 'n groote jongen wezen en alleen gaan. — Is dat ook niet fijn...? — Alleen de straat uit en dan de gracht op en zoo naar de zaal.....? — Als 'n echte groote man.....?”

„Maar dan zit 'r niemand op de galerij, en dan kan ik niemand gedag zeggen.”

„Kom, dan wuif je ook maar zoo'n beetje naar 'n meneer of naar 'n juffrouw. Wat beteekent dat nou heelemaal.....!”

„Maar dat is niet echt.....! — Ik wou.....”

De tranen sprongen 'm in de oogen.

„Begin nou maar niet te huilen”, zei moeder 'n beetje hard. — „Ik heb heusch al genoeg aan Liesje.” Ze keek weer even naar 't ledikantje. — „Wees nou stil.....! — Als jij dat kind weer wakker maakt, heb ik 'r maar de last van. — Wat niet kan, dat kan nu eenmaal niet. — Volgend jaar, dan gaat moeder weer mee hoor, dan is zusje beter en dan mag ze bij me op de galerij zitten.....”

De jongen zweeg. — Hij slikte z'n tranen weg. — Maar er zat toch 'n heel groot verdriet. — Moeder niet mee.....! Hij alleen naar den Kerstboom.....! En hij had nogal zoo tegen z'n vrindjes gezegd, dat z'n moeder mee zou gaan. Vast. — Net als 't vorige jaar. — De kinderen zaten beneden, en de ouders op de galerij. — Behalve de dames en heeren van 't Bestuur, die zaten vooraan, vlak bij den boom. — Maar de gewone ouwers die zaten op de galerij. — En als je dan beneden zat, dan kon je je moeder gedag zeggen en haar alles vast laten zien wat je allemaal kreeg: je sinniklaaskoek en je sjekelakrans, en je sinaasappel en je mooie boek. — En je kon tegen je vrindjes zeggen: zie je die vrouw daar.....? D'as me moeder. — En je kon 't ook aan de juffrouw vertellen, dat je moeder er zat. — En je vrindjes wezen je ook hun vader en hun moeder of hun oome of tante..... Als je d'r alleen zat, dan kon je niks laten kijken en ook niks anwijzen..... En hun klas zou vanavond 'n versje alleen zingen van 't Kindeke klein. — Niet thuis zingen hoor, had de juffrouw gezegd. Anders is het met Kerstfeest geen verrassing meer. — Neen, dat had ie ook niet gedaan. — Hij had 't wel zes maal willen be-

„O KINDEKE KLEIN...”

ginnen, maar dan had ie dadelijk z'n mond weer dicht gehouden. — Anders was net de aardigheid d'r af.....

En nu ging moeder niet mee.....!”

„En vader.....?”

Incens sprong hij bijna van z'n stoel.

„Moeder, als vader nou mee wou.....!”

„Ach kind, begin daar maar niet over”, weerde ze af. „Vader voelt nou eenmaal niks voor die dingen. Dat je op 't Zondagsschool bent, dat heb ik nog doorgedreven omdat ik d'r zelf ook op geweest ben. — An je vader hoef je 't heusch niet te vragen.....”

Ze hoorden gestommel op de trap.

„Daar is vader”, wist moeder.

Vader kwam binnen. Hij was bij den ouden Grelinger geweest, die nou gepensionneerd was maar 'm als jongen op de fabriek nog 't vak had geleerd. — Grelinger kwam de deur niet meer uit.

Maar nu en dan zocht vader 'm 's op. Nou met die twee Kerstdagen was 't 'n mooie gelegenheid geweest om weer 's naar 'm toe te gaan. 't Was 'n vrome man. Hij had over 't Kerstfeest gepraat, en dat 't Kind in de kribbe je..... je Zaligmaker wilde zijn.....! Nou ja, dat hoorde je dan maar an.....

Vader liep meteen naar 't ledikantje. — De kleine sliep nu rustig. — „Je snapt niet hoe dat kind nou ineens zoo koortsig komt”, zei hij. „Gisteren zoo goed en nou.....”

„Ze kunnen gauw wat krijgen”, wist moeder.

Toen vader gezeten was, kwam de jongen dadelijk naar 'm toe. Eerst pakte hij de stoelleuning. — Toen wreef hij zacht 'n hand over vader's knie, keek hem aan en lachte.....

„Wat wou je.....?” vroeg vader.

Hij lachte nu nog meer en stak z'n armen naar hem uit.

„Jij kleine vrijer”, lachte vader terug.

„Wil je weer bij me.....? — Nou kom dan maar. Hij tilde hem op z'n knie. — „Eigenlijk ben je veel te groot om nog zoo bij je vadertje te zitten. 'n Jongen van bijna zeven jaar. — Foei.....!”

De jongen sloeg de armen om vader's hals, legde z'n zachte wang tegen diens harige gezicht.

„Je bent toch m'n eigen vrind.....!” zei vader. — „Wat zeg je.....?”

De jongen had zacht iets aan z'n oor gefluisterd.

„Ik mee.....? — Vanavond.....? — Waar naar toe.....? — Naar 't Kerstfeest.....? — Asjemenou.....! — Wat

moet ik op jouw Kerstfeest doen.....?” — „Hè toe nou vader.....!” — Hij voelde de armen van z'n jongen vaster om zich heen. — Wat 'n heerlijke vent toch.....! — „Wat zeg je.....? — En nog 'n verrassing.....? — Laat ik nou maar niet meegaan hè.....?”

„Hij heeft 'r tegen mij ook den heelen middag al om gezeurd”, zei moeder. „Maar ik kan toch niet weg, nou met Lies.....? — Ik heb ook al gezegd: hij kan best alleen. Even de straat uit en dan de gracht op.....”

„Ja, ik wou vanavond m'n krant uitlezen, en dan heb ik nog dat boek”, begon vader.....

„Maar jongen, daar huil je toch niet om.....? — Je bent toch veel te groot.....? — Kijk nou.....!” — Vader droogde met z'n zakdoek de groote tranen die langs de wangen van den jongen drupten.

„Als ik alleenig zit.... dan kan ik niet gedag zeggen.... en niks laten kijken..... wat ik gekregen heb.....”, bracht hij er met moeite uit.

„Kan toch vanavond hier ook.....!”

„Neen, neen”, ontkende hij heftig. „en de verrassing.....”

„Wat voor verrassing dan.....?”

„Dat..... dat..... zeg ik niet.....”

Vader keek eens even heel aandachtig naar den kleinen man op z'n knie. — De jongen was wel erg verdrietig en teleurgesteld blijkbaar..... Als je als kind zoo iets overkwam, dan vergat je dat nooit meer..... Hijzelf wist ook nog wel, dat z'n eigen vader 'm 's geslagen had, heelemaal om niks..... En dat wist ie nou nog..... Als zijn jongen

Hij moest nou 's 'n groote jongen wezen.....

nou later nog 's an Kerstfeest dacht, en hij zou dan zeggen: toen wou me vader niet eens mee, en ik had 't toch zoo graag gewild..... 't Was zoo'n gevoelig ventje..... Je hoefde 'm nooit 'n hard woord te geven..... Als je maar 's even net deed of je niks van 'm wou weten, dat kon ie al niet hebben..... dan draaide ie net zoolang om je heen, dat je 'm maar weer op nam om 'm te zeggen, dat 't weer goed was..... Dat Kerstfeest.....! En die Grelinger vanmiddag ook.....!
 „Nou alla, ik ga mee.....!” zei vader.....
 „Nee jongen, neen, daar hoef je me niet voor te smoren...! M'n Zondagsche boord zeg...! Nou, nog één keer dan, en dan niet meer hoor..... Zoo, ik zet je op den grond..... Ja, je vader gaat mee..... Maar nou niet zoo druk..... Denk om zusje.....!
 „'t Is toch net z'n moeder”, lachte hij, „als die wat van je gedaan wil hebben, dan weet ze net als je zoon.....!”
 „En dat vind jij naar wat leuk”, lachte moeder terug.

Z'n mond stond niet stil, nu hij met vader naar het Kerstfeest ging. — „U moet boven zitten, ziet u, op de galerij..... Meteen de trap op, vader..... en wij zitten beneden..... U moet maken, dat u vooran komt vader, dan kan u alles 't beste zien... en dan zal ik naar u uitkijken..... en dan zeg ik u gedag... en dan zal ik an de juffrouw vertellen waar u zit... en als ik wat krijg, dan zal ik 't in de hoogte houden vader..... en we hebben ook nog 'n verrassing: „o Kindeke klein”, vader... maar dat mochten we thuis niet zingen, ziet u..... want dan is de aardigheid d'r af..... dat heb de juffrouw gezegd.....”

Vader keek naar den jongen, die de kleine hand in z'n groote hand, naast 'm liep te huppelen.....! — Wat was dat kind blij.....! — En waarmee eigenlijk.....? — Met 'n Kerstboom en met 'n beetje lekkers.....? — En ja, dan ook, dat hij nu met 'm meeging... 't Was natuurlijk 'n verloren avond... Maar de jongen was gelukkig..... en dan was je toch eigenlijk zelf ook blij..... Ach dat Kerstfeest, daar gaf ie natuurlijk niks om. Hij had de preek van Grelinger al beet..... 't Was, dat z'n vrouw d'r zoo op aangedrongen had, dat de jongen naar de Zondagsschool zou gaan, en daar wou je dan geen tramelant over hebben..... Als je in 't leven stond, zette je die dingen vanzelf overboord..... Ach, en kwaad leerde ie er niet op die Zondagsschool.

't Stond vol aan den zaalingang. — Je kon maar langzaam naar binnen gaan. — Aan den overkant had je 'n café..... Als ie nou de jongen binnenbracht en dan zelf daar 'n potje bier ging drinken, tot 't weer uitliep.....! Neen, dat toch niet..... Hij zat in 't schuiftje, nou maar meevaren.....
 „Ouders boven, kinderen beneden.....!” wies 'n meneer in 't portaal.

Daar zat ie op de galerij tusschen allemaal vreemde menschen. — Warm was 't in die zaal.....! Om te stikken..... 'n Mooie boom wel..... Aardig versierd..... En wat 'n kinderen beneden.....! Waar zat die „aap” van 'm nou..... Zeker vooraan bij de kleintjes..... Ja, daar had je 'm. — Dag, dag.....! — Ja, jongen, ik zie je wel.....! — Kijk, daar stootte ie 'n vrindje an... Die keek ook naar boven... O, mensch, nou moest de juffrouw ook kijken. — Dag juffrouw..... Die jongen van me glimt van plezier..... Heet hier.....! — Toch maar goed, dat ik meegegaan ben.
 Nu was 't ineens stil..... Nog 'n paar laatkomers stommelden wat..... Ze gingen zingen..... Wat klonk dat goed al die hooge stemmen. Mooie wijs, en wel mooie woorden ook:

Hij doet ons, hoe met schuld beladen,
 Verzoend voor 't oog des Vaders treen.

Dat is de verrassing.

Schuld, dat was alles wat je in je leven tekort kwam natuurlijk. — Je deed je best om goed te wezen voor je vrouw en je kinderen. — Kijk die jongen daar toch 't heerlijk meedoen.....! — En je maakte van je werk wat je kon. Ze moesten nooit van je kunnen zeggen, dat je 'n prutser was of langs de kantjes liep..... Maar..... dat tekort..... Dat 't toch niet was zooals 't moest..... De meneer die begonnen was, bad nu..... En dat Gij dat nu alles voor ons hebt willen doen..... dat Gij onzen Zaligmaker wezen wilt, Die ons vergeven wil, wat we verkeerd hebben gedaan..... en ons schenken wil het Hoogste en het beste: vrede in onze harten..... Had Grelinger vanmiddag ook niet.....?

Ja, daar had je 't zelfde weer..... Deed Jezus dat nou heusich..... voor hem ook.....?

De Kerstgeschiedenis. — Ja die had ie wel meer gehoord. — Dat was lang geleden..... Ziet, ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk, dat u heden geboren is de Zaligmaker.....

Die meneer vertelde goed. Je luisterde naar 'm en de kinderen ook. Die jongen..... Neen die zat niet meer in de zaal..... Die was..... die was nu in Bethlehem en daar hoorde ie de engelen zingen: *Eere zij God.....!* — En hij ging mee met de herders, en knielde bij het

Kind..... Als jezelf kind was.....
 „Ja jongen, ik hoor 't wel wat de meneer zegt, dat jullie nu alleen zingen gaat, jullie kleintjes..... Dat is de verrassing.....”

O Kindeke klein,
 O Kindeke teer,
 Uit hoogen hemel daalt Gij neer,
 Verlaat Uws Vaders heerlijk Huis,
 Wordt arm en hulpeloos draagt Uw kruis,
 O Kindeke klein,
 O Kindeke teer.

O Kindeke klein,
 O Kindeke teer,
 Gij zijt ons uitverkoren Heer.....!
 Van alle zonden maak mij vrij,
 Opdat ik eeuwig bij Uw zij.....!
 O Kindeke klein,
 O Kindeke teer.....

Verdraaid nog an toe, dat moesten ze nou niet doen. Je zou als groote kerel 'n figuur slaan..... Hij kon d'r nou zoo wel uitloopen, om..... om te grienen..... Ja Frans, ja, vader heb 't gehoord: „Van alle zonden maakt mij vrij.....”

Maar dan moest je ook meegaan naar Bethlehem, naar dat Kind, net als z'n jongen.

Vader zei op straat niet veel. De jongen praatte wel. Hij had 't nou over wat ie gekregen had: 't mooiste boek van de heele klas, en de chocolakrans had ie voor zusje bewaard..... En hebben we niet fijn gezongen.....?

En toen ineens: „En wat mooi was 't in Bethlehem, vader!”
 „Ja, heel mooi.....!”
 klonk 't zacht.

De jongen begreep niet, waarom vader 'm thuis zoo stevig pakte en 'm bijna niet los kon laten toen hij 'm in bed had gestopt..... Hij wist wel, dat 't fijn was als vader zoo dee..... „Ik ben zoo blij, dat u meegegaan is”, zei hij nog.
 „Ik ook”, fluisterde vader aan z'n oor.

Vader had den trouwbijbel na 'n beetje zoeken achter in de linnenkast gevonden. — Hij kwam er mee naar tafel.

„Waar staat 't nou.....?”

„Wat bedoel je.....?” vroeg moeder.

„Die Kerstgeschiedenis.”

„Lukas 2”, wist moeder zeker.

Na wat bladeren vond hij het. — „Kijk”, zei hij, „dat is het: *Ziet ik verkondig u groote blijdschap, die al den volke wezen zal, namelijk, dat u heden geboren is de Zaligmaker welke is Christus de Heere in de stad Davids..... en dit zal u het teeken zijn gij zult het Kindeke vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe.....*”

Moeder had met groote aandacht zitten luisteren.

„Ja”, herhaalde vader, „dat is het, daar is het Kindeke klein. — En daar moeten we nou naar toegaan, net zooals vanavond onze jongen.....”

JOH. HESS.